

Trend, ili digresija?

Osim ublažavanja geopolitičkih tenzija i kineske beskonačne Covid sage, na pad cena nafte uticala je ovonedeljna prognoza JP Morgana da će Sjedinjene Države ući u recesiju sledeće godine zahvaljujući kontinuiranom povećanju kamatnih stopa Fed-a. Listu pritisaka na dole zaokružuje rastuća vrednost dolara.

Reuters: Kako će zabrana EU na rusku naftu uticati na tokove nafte?

Uništavanje potrošnje dizela možda neizbežno

EU će iduće nedelje predložiti gornju granicu cene gasa

SADRŽAJ

NAFTA

Investitori: Pad ponude ruske nafte kompenzovaće efekte recesije – Kemp	<u>OVDE</u>
IEA: Uništavanje potrošnje dizela možda neizbežno	<u>OVDE</u>
Rosnjeft se izlistao sa londonske berze	<u>OVDE</u>
Rusija vraća dva strana akcionara projekta Sahalin-1	<u>OVDE</u>
Reuters: Kako će zabrana EU na rusku naftu uticati na tokove nafte?	<u>OVDE</u>
Turska postaje nova ruta za rusku naftu u EU: Think tank	<u>OVDE</u>
Izvoz nafte preko južnog kraka Družbe u novembru se malo promenio	<u>OVDE</u>
Poljski PKN Orlen naručio tri miliona tona ruske nafte za 2023.	<u>OVDE</u>
Rim poziva Lukoil da održi u radu rafineriju ISAB	<u>OVDE</u>
OPEC smanjuje prognozu potražnje nafte	<u>OVDE</u>
Rosnjeft će isplatiti 3,6 mlrd dolara dividende za prvih devet meseci	<u>OVDE</u>
Loše prognoze za kineski uvoz nafte	<u>OVDE</u>
Geopolitička popuštanja, Covid u Kini, jačanje dolara oborile cenu nafte	<u>OVDE</u>
UNKS: Kretanje cena nafte Brent	<u>OVDE</u>

PRIRODNI GAS

EU će predložiti gornju granicu cene gasa nakon sastanka 24. novembra	<u>OVDE</u>
Gasprom: 70 bcm gasa u evropskim skladištima ne garantuju zimske potrebe	<u>OVDE</u>
Arbitraža: Finski Gasum mora da plati Gaspromu više od 300 miliona evra	<u>OVDE</u>
Berlin potvrdio nacionalizaciju Gazprom Germanija	<u>OVDE</u>
Poljska preuzela upravljanje udelom Gasproma u gasovodu Yamal	<u>OVDE</u>

REGION

MOL pokrenuo još jednu arbitražu protiv Hrvatske	<u>OVDE</u>
Slovenija ugovorila uvoz gasa iz Alžira	<u>OVDE</u>
UNKS: Cene goriva u regionu	<u>OVDE</u>

NAFTA

Investitori: Pad ponude ruske nafte kompenzovaće efekte recesije - Kemp

LONDON - Menadžeri novca ponovo se klade na rastuće cene nafte, pozicionirajući se za potencijalni veliki poremećaj na tržištu za samo tri nedelje, kada embargo EU na uvoz ruske nafte morem i EU-G7 ograničenje cena te nafte stupe na snagu, neutralizujući uticaj ekonomskog usporavanja na potrošnju nafte, piše **Reutersov** hroničar kretanja na tržištu nafte **Džon Kemp**.

Hedž fondovi i drugi menadžeri novca bili su veliki kupci nafte u pet od poslednjih šest nedelja,

kupujući ukupno 169 miliona barela od 27. septembra, od čega 130 miliona barela sirove nafte. Kao rezultat toga, kombinovana pozicija sirove nafte popela se na 443 miliona barela.

Odnos dugih bikovskih pozicija i kratkih medvjedićih pozicija porastao je na 5,36:1. Pozicioniranje sugeriša da je većina menadžera fondova optimistička u pogledu izgleda cena.

Očekuje se da će planirano smanjenje proizvodnje od strane OPEC+ i poremećaj koji proizlazi iz ograničenja cena ruskog izvoza sirove nafte od 5. decembra više nego nadoknaditi smanjenje predviđene potrošnje.

Trenutna faza povlačenja američkih strateških rezervi nafte (SPR) uskoro će biti završena, smanjujući raspoložive zalihe sirove nafte, osim ako se ne nalože daljnja ispuštanja.

Pretpostavlja se da će rafinerije pojačati preradu sirove nafte, a zatim ponovo izgraditi iscrpljene zalihe dizela i drugih srednjih destilata, što će dodatno smanjiti zalihe sirove nafte.

Za sada, investitori očekuju da će zaoštavanje ponude nadoknaditi slabost sa strane potražnje koju pokreće usporavanje privrede, podržavajući cene, konstatuje Kemp u dopisu dostavljenom emajlom uredniku **NEDELJE**.

IEA: Uništavanje potrošnje dizela možda neizbežno

PARIZ - Cene dizela bez presedana ukazuju da je moguće uništenje potražnje za tim gorivom, saopštila je Međunarodna agencija za energiju (IEA), javlja u utorak **Rigzone**.

Kako sama cena goriva, tako i njegov trgovački nivo u odnosu na sirovu naftu porasli su na rekorde u oktobru, skočivši za 70%, odnosno 425% u odnosu na prethodnu godinu, navrela je pariska agencija u svom mesečnom izveštaju o stanju nafte tržište.

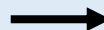
S obzirom da ekonomski rast pokazuje znakove slabljenja suočenih s visokom inflacijom i troškovima energije, IEA predviđa da će se globalni rast potrošnje dizela i benzina smanjiti sa 1,5 miliona barela dnevno (mbd) u 2021. na 400.000 u ovoj godini.

U 2023. potrošnja će zabeležiti dodatni pad "pod teretom stalno visokih cena, usporavanja ekonomije i uprkos povećanom prelasku s plina na naftu".

Čak i pre izbijanja ukrajinske krize, tržišta dizela su bila u deficitu zbog zaustavljenih rafinerija tokom Covida, da bi rat naveo EU da objavi zabranu kupovine ruskog dizela koja stupa na snagu u februaru, ali je već intenzivno obeležila tržišta.

Rusija ostaje najveći spoljni dobavljač kontinenta, a Evropa je takođe najveći kupac tog goriva iz Rusije, pa će konkurencija za neruske dizel barele biti žestoka, a zemlje EU će morati da traže terete iz SAD-a, Bliskog istoka i Indije mimo svojih tradicionalnih kupaca", saopštila je IEA.

„Povećani kapaciteti rafinerije će na kraju pomoći da se smanje tenzije na dizel gorivo. Međutim, ako do tada cene odu previsoko, uništavanje potražnje za dizelom može biti neizbežno kako bi se neravnoteže na tržištu otklonile," navodi IEA.

Plaćanje uz UnionPay je stiglo!

Od sada na NIS Petrolu i Gazpromu

Rusija vraća dva strana akcionara projekta Sahalin-1

MOSKVA - Ruska vlada odobrila je prijave japanskog konzorcijuma Sodeco i indijskog ONGC Videsh da povrate svoje udele u gigantskom projektu razvoja nafte i gasa Sahalin-1, javlja **Upstream**.

Prema rezolucijama koje je potpisao ruski premijer Mihail Mišustin i koje su objavljene u ponedjeljak, Sodeco će imati 30% udela u novoformiranom operateru projekta, ruskom Sakhalin-1 LLC, dok će ONGC Videsh imati 20% udela.

"Odluka je veoma značajna za stabilno snabdevanje naše zemlje energijom na srednji i dugi rok", rekao je generalni sekretar japanske vlade Hirokazu Matsuno na konferenciji za novinare u Tokiju u utorak, prenosi novinska agencija **Jiji Press**.

Ruski predsednik Vladimir Putin ranije je naredio konfiskaciju imovine i ugovornih obaveza operatera Sahalin 1 Exxon Neftegaza, predvođenog američkim ExxonMobil-om, i prosledio ih novom entitetu, u kojem će najveći proizvođač nafte u zemlji, Rosnjeft.

Ruska vlada zahteva da Sodeco i ONGC Videsh prebace svoj deo akumuliranih prihoda od projekta na određeni račun kod Gazprombanke kao preduslov za povrat svojih udela.

Exxon Neftegaz je kao operator smanjio proizvodnju nafte na Sahalinu 1 na skoro nulu do kraja maja kada su međunarodne sankcije dovele do toga da zapadne osiguravajuće kompanije prestanu da obezbeđuju teret i pokriće putovanja floti tankera ledene klase kojima upravlja ruski državni špediter Sovcomflot.

Očekuje se da će se punjenje mešavine nafte Sahalin 1, poznatog kao Sokol, nastaviti pre kraja novembra, a Indijska naftna korporacija je identifikovana kao jedan od prvih kupaca.

Vlada ima četiri meseca da organizuje aukciju za 30% udela u Sahalinu 1 na koje ExxonMobil nije zatražio povrat.

Rosnjeft se izlistao sa londonske berze

LONDON -Ruska državna naftna kompanija Rosnjeft saopštila je u utorak da je uklonila svoje globalne depozitne potvrde sa Londonske berze (LSE), prenosi **Reuters**.

Događaj je usledio dan nakon objave Ureda za implementaciju finansijskih sankcija Ujedinjenog Kraljevstva da je ta zemlja uvela sankcije na imovinu u ruskom vlasništvu od rekordnih 18 milijardi funti, čime je Rusija postala država pod najvećim sankcijama Velike Britanije.

LSE je u martu suspendovao 28 listinga povezanih s Rusijom, što je potaknuto efektom sankcija koje su toj zemlji uvedene nakon početka ukrajinske krize, a najteže su pogođeni ruski najveći kreditor Sberbank, energetske giganti Gazprom i PJSC Lukoil. Mnoge ruske kompanije trguju u Londonu kao depozitne potvrde, koje predstavljaju akcije u inostranim kompanijama, dok emitent drži osnovne akcije na domaćem tržištu kompanije.

U martu ove godine je Deutsche Borse zaustavila trgovanje 16 ruskih kompanija, dok su Nasdaq i Njujorška berza privremeno zaustavili trgovanje u nekim kompanijama snažno povezanim sa Rusijom.

Trgovci su bili oprezni u trgovanju ruskom imovinom u strahu da banke, koje upravljaju rizikom oko deviznih kurseva, neće moći da izmire svoje poslove ili da će biti uklonjene iz sistema SWIFT, mreže za razmenu poruka koja podržava globalne novčane transakcije.

To je pogoršano zabranom ruske centralne banke inostranim institucijama da prodaju ruske hartije od vrednosti.

Reuters: Kako će zabrana EU na rusku naftu uticati na tokove nafte?

LONDON – Uvoz ruske nafte u Evropsku uniju pao je na 1,4 miliona barela dnevno (mbd) u oktobru sa 2,5 mbd u januaru, prema Međunarodnoj agenciji za energiju (IEA).

Indija, Kina i Turska su kompenzovale taj pad, povećavši svoje kupovine za oko 1,2 mbd do minulog leta, navodi IEA u svom mesečnom izveštaju o tržištu nafte.

Rusija će morati da preusmeri još 1,1 mbd u Aziju ili druge destinacije do 5. decembra, kada stupi na snagu zabrana EU na uvoz ruske sirove nafte morskim putem.

Udeo EU u ruskom izvozu sirove nafte pao je na 31% u oktobru sa 50% pre intervencije Moskve u Ukrajini 24. februara, navodi IEA.

EU je nadoknadila pad uvoza ruske nafte povećanjem isporuka sa Bliskog istoka, zapadne Afrike, Norveške, Brazila i Gvajane.

EU je ranije rekla da bi Sjedinjene Države i Kazahstan mogli delimično pomoći u zameni oko 1,1 md ruske nafte koja će biti izgubljena nakon 5. decembra.

Norveška takođe planira da poveća proizvodnju iz najvećeg zapadnoevropskog naftnog polja Johan Sverdrup u decembru. Faza 2 razvoja polja mogla bi dodati oko 200.000 bd kada dostigne vrhunac sledeće godine, rekao je njegov operater Equinor.

Deo ruske nafte nastaviće teći u EU putem cevovoda jer zabrana isključuje neke rafinerije koje nemaju izlaz na more u istočnoj Evropi.

Turska postaje nova ruta za rusku naftu u EU: Think tank

ŠARM EL ŠEIK - Prihodi Moskve od izvoza fosilnih goriva pali su u oktobru na najniže nivoe od intervencije u Ukrajini, ali Turska je postala nova ruta za isporuku ruske nafte u EU, saopštio je straživački centar.

Rusija je prošlog meseca prikupila oko 21 milijardu evra od izvoza fosilnih goriva, što je pad od sedam posto u odnosu na septembar, prema podacima finskog Centra za istraživanje energije i čistog vazduha (CREA), iznetim na samitu COP27.

Prihodi od izvoza u Evropsku uniju pali su za 14 posto na 7,5 milijardi eura, ispod predratnog nivoa. EU će sledećeg meseca zabraniti većinu uvoza ruske sirove nafte. Rafinisani naftni proizvodi iz Rusije biće zabranjeni od februara.

"Nova, rastuća ruta za rusku naftu u EU se pojavljuje kroz Tursku," navela je CREA.

Ankara je povećala uvoz ruske sirove nafte od početka rata u Ukrajini. Nafta se zatim prerađuje u Turskoj, čiji je izvoz rafiniranih naftnih derivata u EU i Sjedinjene Države skočio za 85 posto u septembru-oktobru u odnosu na period jul-avgust, navodi CREA.

"Turske rafinerije stoga pružaju izlaz za ruski izvoz nafte, prerađujući proizvode za tržišta koja ili nisu voljna direktno uvoziti rusku sirovu naftu ili nemaju rafinerijske kapacitete da je prerade", dodaju predstavnici finskog think-tank-a.

„Pošto EU 5. decembra zabranjuje uvoz sirove nafte iz Rusije, ova rupa bi mogla postati važna“, dodaje CREA, prenosi **AFP**.

ДИГИТАЛИЗУЈ

СВОЈУ ЛУКОИЛ КАРТИЦУ ЛОЈАЛНОСТИ!

БРЗО И ЛАКО!

Све информације о бензинским станицама, попусти, стање бодова, акције и посебне понуде доступни су ти директно на мобилном телефону. Довољно је само да преузмеш **ЛУКОИЛ СРБИЈА** апликацију, региструјеш се и твоја картица лојалности је дигитализована!

Poljski PKN Orlen naručio tri miliona tona ruske nafte za 2023.

VARŠAVA - Poljska rafinerija nafte PKN Orlen zatražila je od ruskog Transnjefta isporuku 3 miliona tona nafte sistemom naftovoda Družba u 2023. godini, prema važećim dugoročnim ugovorima, objavio je u četvrtak ruski list *Kommersant*, pozivajući se na izvore.

Transnjeft je *Kommersantu* potvrdio da je primio zahteve poljskih klijenata za sledeću godinu, ali nije precizirao od koga i o kojoj se količini nafte radi.

EU će 5. decembra uvesti embargo na rusku naftu, ali zabrana se službeno odnosi samo na isporuke morem. Poljska i Nemačka dobijaju rusku naftu cevovodom Družba.

"Trenutno 70 % nafte u sve rafinerije firme u Poljskoj, Češkoj i Litvaniji stiže iz smerova koji su alternativa Rusiji", odgovoreno je Reutersu iz odeljenja za javnost PKN Orlena na zahtev za komentarom.

" (...) firma trenutno iz smera Rusije ima još samo dugoročne ugovore za isporuke u Poljsku", ističu u uredu.

"Ako ne budu uvedena izravna ograničenja, kupovina nafte Urals po starim uslovima ugovora u idućoj godini vrlo je profitabilna za PKN Orlen", tumači trgovac na ruskom tržištu nafte.

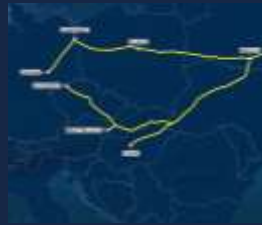
Rim poziva Lukoil da održi u radu rafineriju ISAB

RIM - Italija poziva Lukoil da nastavi rad svoje rafinerije na Siciliji dok vlada ne posreduje u prodaji, izjavila su za *Reuters* u četvrtak dva izvora bliska tom pitanju, budući da nove sankcije Evropske unije protiv Moskve prete da pogon ostane bez ruske nafte.

Evropski embargo na rusku naftu pomorskim transportom stupa na snagu 5. decembra, a italijanska vlada obećala je da će da spase rafineriju ISAB, koja čini petinu italijanskog rafinerijskog kapaciteta i zapošljava oko 1000 radnika.

Izvoz nafte preko južnog kraka Družbe u novembru se malo promenio

MOSKVA - Plan za otpremu nafte kroz južni krak naftovoda Družba, koji povezuje ruska polja s rafinerijama u Mađarskoj, Slovačkoj i Češkoj, biće malo promenjen u novembru ako se pumpanje obnovi za nekoliko dana, izjavila su u sredu za *Reuters* tri upućena izvora iz industrije.

Isporuka ruske sirove nafte preko južnog kraka naftovoda obustavljena je u utorak naveče, a obnovljene u sredu popodne.

Prekid je nastao nakon što je jedna - ispostaviće se - ukrajinska, a ne ruska raketa pala na poljsko selo Pševodov, u blizini granice sa Ukrajinom, oštetivši elektranu koja snabdeva strujom obližnju pumpnu stanicu cevovoda.

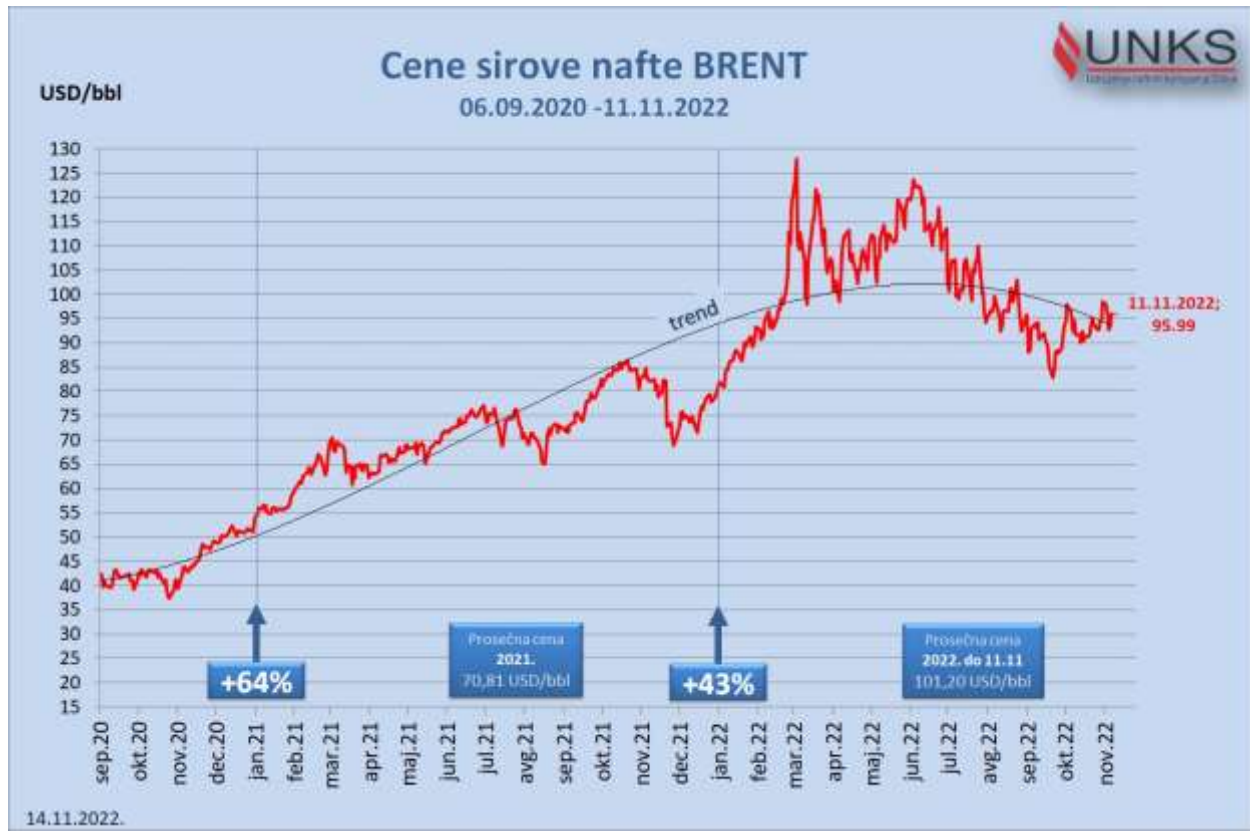
BUDI U POKRETU
UZ EURO PETROL
KLUB APLIKACIJU

Sve informacije o benzinskim stanicama, akcijama, promocijama, klubskim popustima i još mnogo toga dostupni su na tvom mobilnom telefonu.
Preuzmi aplikaciju i postani član Euro Petrol Kluba online i besplatno!

www.euro-petrol.com

Geopolitička popuštanja, Covid u Kini, jačanje dolara oborile cenu nafte

NUJORK - Cene nafte su od četvrtka naglo pale pod uticajem niza tržišnih sila, vođenih slabom likvidnošću i ublažavanjem geopolitičkih tenzija između Rusije i Zapada kada je postalo jasno da projektil koji je pogodio Poljsku ranije ove sedmice nije došao iz Rusije.

Cene Brent nafte pale su 3% na 90 dolara, odnosno preko 5 dolara od ponedjeljka, doduše za blagim trendom oporavka u petak. Istovremeno WTI je pojeftinio skoro 5%, na 82,20 dolara po barelu, što je najniži nivo u više od mesec dana.

Tržišta papira su glavna tržišna sila, koja su izgleda u dampingu uz mali obim i povećane marže. Postoji izrazito smanjenje otvorenog interesa za novembarski naftni ugovor - koji je blizu isteka - što izaziva povećanu volatilnost tržišta, piše **Oilprice.com** i primećuje da se ovo dešava uprkos zdravoj potražnji za fizičkom sirovom naftom.

Osim ublažavanja geopolitičkih tenzija i kineske beskonačne Covid sage, na pad cena nafte uticala je ovonedeljna prognoza JP Morgana da će Sjedinjene Države ući u recesiju sledeće godine zahvaljujući upornom povećanju kamatnih stopa Fed-a. Listu pritisaka na dole zaokružuje rastuća vrednost dolara. Medvjede vesti bile su više nego dovoljne da nadoknade pad komercijalnih zaliha nafte u SAD od pet miliona barela, uz izvlačenja više od 4 miliona barela iz američkih strateških rezervi.

HIP

PETROHEMIJA

HIDLEX

HIDTEN

HIDREN

10

POLIMERI KOJI IMAJU ME

Rosnjeft će isplatiti 3,6 mlrd \$ dividende za prvih devet meseci

MOSKVA - Rosnjeft je potvrdio da će isplatiti svoju prvu devetomesečnu dividendu, prenosi **Reuters**.

Upravni odbor kompanije je preporučio u ponedjeljak plaćanje 20,39 rubalja (RUB) po akciji za prva tri kvartala ove godine.

Prema proračunima Reutersa, očekuje se da će to ukupno iznositi 3,6 milijardi dolara (216 milijardi rubalja), od čega će oko 1,4 mlrd USD pripasti državi i da će biti završeno početkom sledeće godine.

Ranije je državni energetska gigant isplaćivao dividende samo godišnje ili dva puta godišnje na svoje šestomesečne rezultate.

U prvoj polovini 2022. godine Rosnjeft je zaradio 432 milijarde rubalja – istorijski maksimum za jednu naftnu kompaniju.

ISPROBAJTE EFekte EVOtech FORMULE

PROBAJ MOL EVO PLUS PREMIJUM GORIVA ZA EFEKAT SAVRŠENE ČISTOĆE!

OPTIMALNA POTROŠNJA | BOLJE PERFORMANSE | DUŽI VEK TRAJANJA MOTORA

evö.molserbia.rs

Loše prognoze za kineski uvoz nafte

NJUJORK – Optimalno raspoloženje koje je prošle nedelje zahvatilo globalna tržišta nafte nakon vesti o otvaranju Kine i opuštanju nekih od ranije na snazi kaznenih mera protiv korona virusa ponovo je ustupilo mesto pesimizmu.

Novi podaci o porastu slučajeva Covida u zemlji vraćaju na scenu mračne izglede za potražnju u četvrtom kvartalu, piše u utorak **Oilprice**.

Pozitivni slučajevi (već oko 16.000 dnevno) su u rangu sa nivoima viđenim krajem aprila kada je Šangaj ušao u potpunu blokadu, što je navelo posmatračke tržišta da dodatno smanje rast kineskog BDP-a na 3,0-3,5%.

Kineska kupovina nafte tek treba da se poveća u odnosu na nivoe viđene u prolećnim mesecima 2022. godine – čak i u oktobru jer izvoz u Kinu i dalje bio samo 9,4 miliona barela dnevno prema Kplerovim podacima, 6% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Kina je najveći svetski uvoznik nafte, ispred SAD, Indije i Japana.

Kineska ekonomija još uvek treperi od posledica izolacije, pri čemu fabrička proizvodnja u oktobru raste sporije nego što se očekivalo (porast od 5% u odnosu na prethodnu godinu), a maloprodaja opada po prvi put od maja 2022.

OPEC smanjuje prognozu potražnje nafte

BEČ - U svom najnovijem mesečnom izveštaju objavljenom u ponedjeljak, OPEC je smanjio prognozu rasta potražnje za naftom u 2022. i 2023. za 100.000 b/d, prenosi **AP**.

Naftni izvozni kartel predviđa da će 2023. godine potražnja za sirovom naftom porasti za 2,24 miliona b/d, uz rizike koji su nagnuti na smanjenje zbog straha od recesije.

GAS

EU će predložiti gornju granicu cene gasa nakon sastanka 24. novembra

ŠARM EL ŠEIK - Evropska komisija planira da predloži gornju granicu cena prirodnog gasa posle 24. novembra, rekla je za **Reuters** u sredu visoka predstavnica EU za energetska politiku.

Poverenica EU za energetiku Kadri Simson rekla je da će Komisija predložiti ograničenje nakon sastanka ministara energetike EU 24. novembra.

"Mislim da nam ovakva gornja cena može omogućiti da smirimo tržište... takođe otklanja rizik da uopšte nećemo primati karga", rekla je ona.

Zemlje EU podeljene su oko toga hoće li ograničiti cene gasa. Kada to predloži Komisija, ojačana većina od najmanje 15 zemalja bi morala da odobri tu meru.

Drugi, uključujući Nemačku, najvećeg evropskog korisnika gasa, upozoravaju da bi ograničavanje cena moglo ostaviti zemlje da se bore da osiguraju gas na međunarodnim tržištima.

Euronews u četvrtak prenosi navode „visokih EU zvaničnika“ da će gornja granica biti "odmah" isključena ako skretanjem LNG isporuka i sl. dovede do nepredviđenih i štetnih posledica za privredu EU.

Planirana gornja granica cene gasa, koju je Komisija skicirala u dokumentu koji je podelila sa zemljama EU kasno u utorak, pokrenuće se ako cene porastu na unapred definisani nivo i ograničiće cenu ugovora za naredni mesec na holandskom čvorištu.

"Ne želimo da suspendujemo tržište kao takvo", rekla je Simson. "Na globalnom tržištu roba ne možemo privući ove količine osim ako naše cene (gasa) nisu konkurentne u odnosu na druge svetske regije, odnosno azijsko tržište."

U dokumentu koji je podeljen sa zemljama EU, u koji je video Reuters, nije preciziran nivo cena koji će koristiti, ali se navodi da će odmah biti suspendovan ako izazove "nenamerne poremećaje na tržištu" koji štete evropskoj energetska sigurnosti.

Gasprom: 70 bcm gasa u evropskim skladištima ne garantuju potrebe

MOSKVA - Evropska podzemna skladišta gasa (UGS) sadrže 69,7 milijardi kubnih metara gasa, saopštio je Gasprom, pozivajući se na podatke Gas Infrastructure Europe od 13. novembra.

Međutim, u ruskoj kompaniji smatraju da "čak ni maksimalne rezerve u pogonima UGS velikih evropskih zemalja ne garantuju pouzdano prolazak predstojeće jesenje i zimske sezone".

"U međuvremenu, opterećenje evropskih UGS postrojenja će biti veće nego prethodnih godina zbog promenjene logistike i izvora za isporuku gasa na evropsko tržište. Treba napomenuti da su neke zemlje već počele izvlačiti rezerve gasa iz skladišta", naglašava Gasprom.

Iz Gasproma napominju da je 7. novembra počela sezona povlačenja gasa iz ukrajinskih UGS-ova, pri čemu je količina gasa u postrojenjima iznosila 14,7 milijardi kubnih metara od potrebnih 19 milijardi kubnih metara od ovog datuma, prenosi **Interfaks**.

Sud je presudio da finski Gasum mora da plati Gaspromu 300 miliona evra

STOKHOLM - Gazprom Export saopštio je u četvrtak da je arbitražni sud u Stokholmu presudio da finska firma Gasum mora da plati Gaspromu više od 300 milijuna evra za ugovoreni uvoz gasa, jer se nije pridržavala klauzule uzmi ili plati, prenosi agencija **Reuters**.

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

ЈП „Србијас“
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1004, +381 21 481 2703 / Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

Berlin potvrdio nacionalizaciju Gazprom Germanija

BERLIN - Nemačka vlada saopštila je u ponedeljak da će nacionalizovati bivšu podružnicu ruskog državnog gasnog monopoliste Gasproma, kako bi održala energetska sigurnost zemlje.

Prošlog proleća Nemačka je preuzela kompaniju, nekadašnju Gazprom Germaniju, sada poznatu kao Securing Energy for Europe, ili SEFE. Postavši jedinim vlasnikom, nemačka vlada može uplatiti kompaniji 225,6 miliona eura, osiguravajući njen trenutni opstanak, saopštilo je Ministarstvo ekonomije. Evropska komisija odobrila je taj potez tokom vikenda.

SEFE poseduje nekoliko snabdevača prirodnog gasa i skladišta u Nemačkoj. Vlada ga je stavila u trust u aprilu, nakon što je Gasprom pokušao da ga proda drugoj ruskoj kompaniji s namerom da ga likvidira. Kasnije je kompaniji dala zajam od skoro 14 milijardi evra. Sa 14 posto udela u ukupnom snabdevanju Nemačke gasom i 28 posto u svojim skladišnim objektima - smatralo se da je kompanija ključna za osiguranje snabdevanja Nemačke ovim energentom.

Zapadni poslovni partneri i banke, u strahu od sankcija Rusiji, ostavili su kompaniju duboko u dugovima, saopštilo je ministarstvo.

"Nemačka vlada sada stvara jasnoću u vlasničkoj strukturi kako bi stabilizovala kompaniju i osigurala snabdevanje gasom", saopštilo je ministarstvo, najavljujući svoju odluku.

"Zbog ove promene vlasničke strukture, kompanija više ne potpada pod evropska pravila o sankcijama", saopšteno je iz Ministarstva.

Poljska preuzela upravljanje udelom Gasproma u gasovodu Yamal

BERLIN, VARŠAVA - Pošto je Nemačka saopštila u ponedeljak da nacionalizuje bivšu nemačku podfirmu Gasproma nekoliko meseci nakon što je stavljena pod kontrolu vladine agencije, Poljska je istog dana saopštila da je preuzela "privremeno prinudno upravljanje" Gaspromovim udelom u sistemu gasovoda Yamal na poljskoj teritoriji.

Poljski ministar za razvoj Valdemar Buda rekao je da je preuzimanje menadžmenta neophodno kako bi se osiguralo pravilno funkcionisanje gasovodne kompanije EuroPol Gaz, u vlasništvu Gasproma i poljskog energetske giganta PKN Orlen.

Nemačka, pre rata veliki uvoznik ruskog gasa, nije dobijala gas iz Rusije od kraja avgusta, dok je Poljska isključena u aprilu, piše **AP**.

Nakon što je Poljska sankcionisala Gasprom zbog ruskog rata u Ukrajini, rekao je Buda, u EuroPol Gazu je došlo do "zastoja u odlučivanju", s tim da poljski operater nije imao "bez partnera" s kojim bi odlučio o neophodnim radovima na održavanju.

U septembru je vlada u Berlinu saopštila da nemačke vlasti preuzimaju kontrolu nad tri rafinerije nafte u ruskom vlasništvu kako bi osigurale energetska sigurnost. Dve podfirme ruskog naftnog giganta Rosnjefta stavljene su pod upravu nacionalnog mrežnog regulatora.

Ubrzo nakon toga, vlada je najavila nacionalizaciju najvećeg uvoznika prirodnog gasa u zemlji, Unipera. Gubici kompanije su rasli jer je Rusija smanjila isporuke gasa.

REGION

MOL pokrenuo još jednu arbitražu protiv Hrvatske

ZAGREB - Mađarski MOL je protiv Hrvatske pokrenuo još jednu međunarodnu arbitražu, u kojoj tvrdi da je hrvatska Vlada od 2011. do 2015. godine podigla neopravdano naknadu za eksploataciju nafte i gasa, što je MOL-u nanelo finansijsku štetu pa sada u traže naknadu, piše *Jutarnji list*.

MOL je tu naknadu tražio već 2013. godine u okviru tužbe protiv Hrvatske zbog ne preuzimanja gasnog poslovanja od društva INA d.d. pred Međunarodnim centrom za rešavanje investicionih sporova (ICSID) u Vašingtonu.

U julu je sud ICSID-a naredio Hrvatskoj da plati 184 miliona američkih dolara MOL-u nakon što je odbacio optužbe za podmićivanje, iako je većina MOL-ove tužbe vredne milijardu dolara odbijena. U odnosu na naknade za eksploataciju ugljovodnika ICSID se tada proglasio nenadležnim, pa je MOL reagovao novom tužbom.

Jutarnji navodi da nije saznao koliku odštetu traži mađarska kompanija, a pretpostavlja da je reč o bitno manjem iznosu od onog koji im je dosuđen arbitražom u Vašingtonu.

Slovenija ugovorila uvoz gasa iz Alžira

LJUBLJANA - Veletrgovac gasom Geoplin potpisao je u utorak sa alžirskim državnim kolosom Sonatrach ugovor o snabdevanju 300 miliona kubika gasa godišnje, dovoljno za trećinu godišnjih potreba Slovenije. Ugovor je potpisan na tri godine, a isporuka će započeti 1. januara 2023.

„Sporazum je od strateške je važnosti za Geoplin koja prirodnim gasom snabdeva industrijske potrošače i trgovce prirodnim gasom“, saopšteno je iz slovenačke firme uz napomenu da dogovor obezbeđuje dodatnu diversifikaciju izvora snabdevanja zemlje prirodnim gasom.

Gas će se transportirati od Tunisa preko Sredozemnog mora i Italije do ulazne tačke u slovenački gasovodni sistem Gorica-Šempeter.

MOĆNO GORIVO ZA MOĆNE PERFORMANSE

100

IZABERITE NOVI PREMIUM EKO RACING RON 100 BENZIN
EKO Racing 100 gorivo unapređenih performansi, sa 50% više aditiva. Doživite novo vozačko iskustvo. Na svim EKO pumpama!

ekozebis.com EKOSeba

EKO

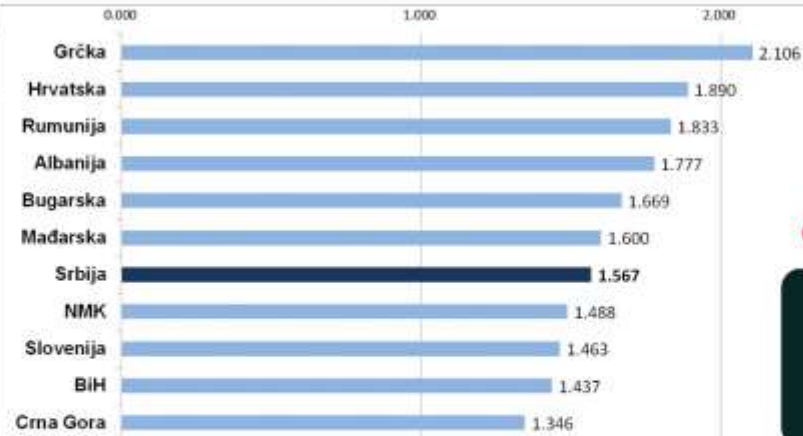

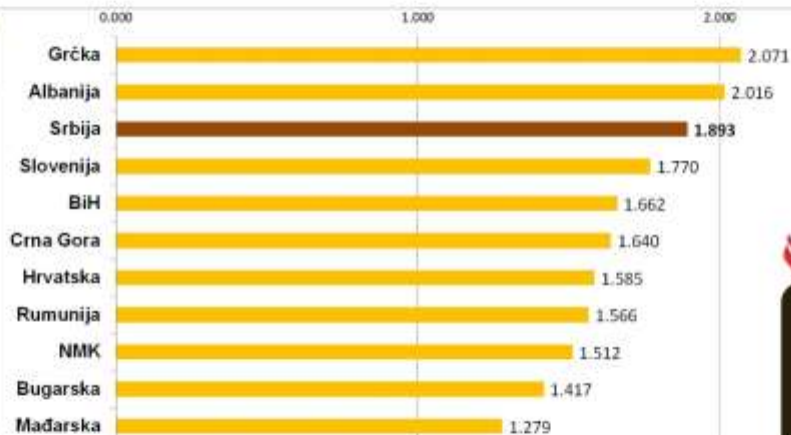

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona u periodu od 07.11-13.11.2022. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

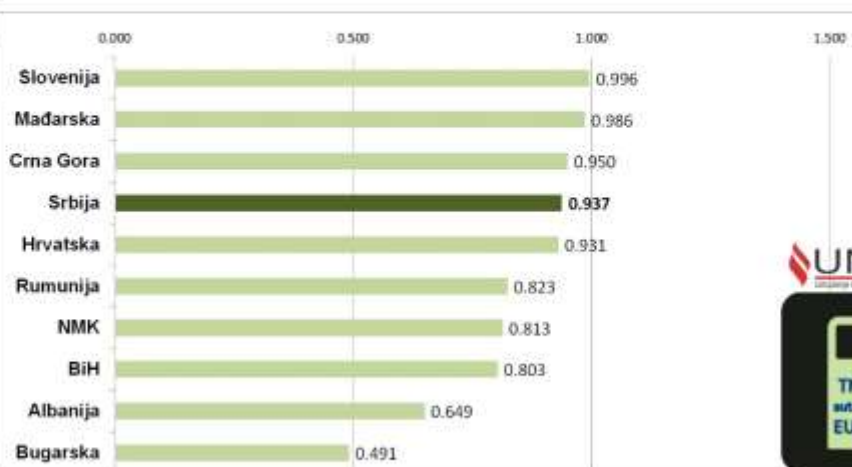
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
UNKS	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	2.106	+27.45%
Hrvatska	1.890	+14.38%
Rumunija	1.833	+10.94%
Albanija	1.777	+7.55%
Bugarska	1.669	+1.00%
Mađarska	1.600	-3.16%
Srbija	1.567	-5.15%
NMK	1.488	-9.95%
Slovenija	1.463	-11.47%
BiH	1.437	-13.05%
Crna Gora	1.346	-18.54%
Prosečna cena u regionu		1.652

Dizel EN590 (EUR/l)		
UNKS	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	2.071	+23.73%
Albanija	2.016	+20.47%
Srbija	1.893	+13.07%
Slovenija	1.770	+5.76%
BiH	1.662	-0.72%
Crna Gora	1.640	-2.02%
Hrvatska	1.585	-5.29%
Rumunija	1.566	-6.43%
NMK	1.512	-9.65%
Bugarska	1.417	-15.35%
Mađarska	1.279	-23.58%
Prosečna cena u regionu		1.674

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
UNKS	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Slovenija	0.996	+18.84%
Mađarska	0.986	+17.64%
Crna Gora	0.950	+13.39%
Srbija	0.937	+11.89%
Hrvatska	0.931	+11.08%
Rumunija	0.823	-1.76%
NMK	0.813	-2.95%
BiH	0.803	-4.19%
Albanija	0.649	-22.49%
Bugarska	0.491	-41.45%
Prosečna cena u regionu		0.838

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave